

Till
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

e-post:
fi.remissvar@regeringskansliet.se
mats.e.johansson@regeringskansliet.se

Alvik 2021-03-23

Yttrande över betänkandet SOU 2020:46 En gemensam angelägenhet

Diarienummer Fi2020/03418

Sveriges kristna råd (SKR) består av 26 medlemskyrkor och 3 observatörer. Dessa 29 kyrkor representerar tillsammans praktiskt taget alla kristna kyrkor och samfund i Sverige. Med grund i kristen tro är kyrkorna i Sverige, liksom runt om i världen, engagerade i frågor som rör människors liv, värdighet och rättigheter. Kyrkorna i Sverige har stora kontaktytor med människor i olika livssituationer. Frågor om människors villkor aktualiseras i olika sammanhang, inte minst bland de människor som migrerat till Sverige. Kyrkorna i Sveriges kristna råd vill samverka med andra samhällsaktörer för ett inkluderande samhälle där människors rättigheter och värdighet värnas.

Inledning

Sveriges kristna råd delar i stort den problembild vad gäller rådande samhällsutmaningar som betänkandet beskriver. I kristen tro och etik är det okränkbara människovärdet en fundamental tanke. I denna människovärdesprincip ingår respekt för varje människa och att ingen får utnyttjas på ett otillbörligt sätt. Den omfattar att aktivt verka för att främja andra människors väl till exempel i form av krav på likvärdiga förutsättningar, rättvis fördelning av samhällets resurser och jämlikhet mellan människor.

Betänkandet omfattar många viktiga områden i arbetet för goda villkor för alla människor. Vi har i detta yttrande valt att avgränsa våra synpunkter till de avsnitt som i huvudsak berör migration och migranters situation och rättigheter.

17.3.4. Vuxenutbildning och livslångt lärande

Sveriges kristna råd vill betona betydelsen av de idéburna organisationernas folkbildningstradition för kunskapsinhämtning och för delaktighet i samhällsamtalet och i de demokratiska processerna. Betänkandet understryker betydelsen av livslångt lärande och former för anpassat lärande för grupper av vuxna med ofullständig skolgång eller med kort tid i Sverige. Sveriges kristna råd menar

att civilsamhällets långa erfarenhet av folkbildningsarbete även fortsättningsvis utgör en viktig samhällsresurs som bör tillvaratas i ett intensifierat arbete med vuxenutbildning.

19.3.1 Asyltiden

Förslagen i denna del av betänkandet bygger i stor utsträckning på betänkandet *Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande (SOU 2018:22)* även benämnt som Mottagandeutredningen. Sveriges kristna råd var remissinstans för Mottagandeutredningen och var till största delen positiv till utredningens huvudförslag. Jämställdhetskommisionens rekommendationer för asylområdet utgår dock från Mottagandeutredningens alternativa förslag.

Statligt ansvar under hela asylprocessen

Sveriges kristna råd avstyrker rekommendationen att Mottagandeutredningens alternativa förslag ska genomföras. I yttrandet över Mottagandeutredningen framhöll Sveriges kristna råd vikten av att varje enskild individ respekteras och att individuella behov och önskemål beaktas i så hög utsträckning som möjligt. Till dessa behov hör även att få tillhöra sociala och andra meningsskapande sammanhang. Det alternativa förslaget riskerar att isolera asylsökande från det omgivande samhället vilket är till nackdel för integrationen och de sökandes välmående och psykiska hälsa.

Sveriges kristna råd vill även framhålla vikten av att asylboenden måste vara barnanpassade och ta hänsyn till barns rättigheter. Vid utformningen av dessa boenden bör synpunkter inhämtas från barn med egna erfarenheter av att bo på asylboende.

Upphäv bestämmelserna om eget boende under asyltiden

Sveriges kristna råd avstyrker rekommendationen att ta bort möjligheten till eget boende med bibehållen dagersättning. Sveriges kristna råd instämmer i att segregation och trångboddhet måste motverkas, men menar att detta kan ske på andra sätt exempelvis genom social prövning eller nuvarande system med en förteckning över områden. Individens självbestämmanderätt och möjligheten att styra och planera över sitt eget liv bör respekteras.

Samhällsorientering för asylsökande

Sveriges kristna råd är positiv till förslaget att samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare även ska omfatta asylsökande. Däremot kan information riktad till asylsökande behöva anpassas på ett annat sätt än för nyanlända invandrare. Det kan även finnas behov att anpassa sättet som information ges till asylsökande. Det är av betänkandet otydligt om samhällsorienteringen är tänkt att vara ett erbjudande till den asylsökande eller ett obligatorium.

Høj dagersättningen för asylsökande

Sveriges kristna råd ser det som angeläget att dagersättningen för asylsökande höjs. Dagersättningen är mycket låg och har inte justerats på snart 30 år. En höjning av dagersättningen gör att individen inte behöver ansöka om särskilt bistånd för basala behov. Därmed ökar individens självbestämmande genom att individen själv får bedöma vilka behov hen har och hur pengarna ska användas. Det kan även ifrågasättas att ersättningen för barn till asylsökande minskar efter andra barnet i motsats till den ersättning som gäller för föräldrar folkbokförda i Sverige.

19.3.3. Etableringsinsatser för nyanlända vuxna

Svenska för invandrare

Postadress
Sveriges kristna råd
Box 140 38
167 14 Bromma

Besöksadress
Gustavslundsvägen 18
Alviks Torg, Bromma
Stockholm

Telefon: 08-453 68 00
E-post: info@skr.org
Webb: www.skr.org
Twitter: @SvKristnaRad

Bankgiro: 58 34-8756
Org.nr: 817603-0735

Sveriges kristna råd är positiv till rekommendationen om ökad digitalisering av Sfi och framtagandet av standardiserade läromedel i syfte att skapa ökad likvärdighet. Under covid-19-pandemin har erfarenheten hos offentliga aktörer och civilsamhället byggts upp kring digitala lösningar för undervisning och digitala hjälpmedel. Dessa erfarenheter bör beaktas. Sveriges kristna råd vill framhålla att den digitala kompetensen kan variera mycket hos nyanlända liksom även tillgång till dator och internetuppkoppling. Sveriges kristna råd erfar att digital undervisning har fungerat mindre bra för studieovana.

19.3.4 Jämställd integration

Sammanhållen etableringsinsats för utrikes födda kvinnor med kort utbildning oavsett vistelsetid
Sveriges kristna råd är positiv till rekommendationen att Arbetsförmedlingen måste kunna erbjuda sammanhållna introducerande etableringsinsatser för utrikes födda kvinnor med kort utbildning och liten arbetserfarenhet. Sveriges kristna råd är även positiv till rekommendationen att insatserna bör utvärderas med ett bredare integrationsfokus.

Jämställdhetskommissionen lyfter fram projekt drivna av civilsamhället eller projekt som drivs i partnerskap (IOP). Kyrkor i Sveriges kristna råd har god erfarenhet av att driva arbetsmarknadsprojekt för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Ett exempel är det pågående projektet *Skapa plats* som är finansierat av Europeiska socialfonden. Projektet är sprunget ur erfarenheter från flera internt och externfinansierade projekt som genomförts de senaste åren. Dessa projekterfarenheter belyser målgruppens behov.

Sveriges kristna råd ser att brister i sammanhållna metoder och arbetssätt samt svag eller oklar samverkan mellan den sändande parten och praktikplatsen ökar risken för inlåsningseffekter, vilket missgynnar utrikesfödda kvinnors stegförflyttning. Församlingar som möter denna målgrupp lyfter behovet av att arbeta hälsofrämjande för att bidra till ökad egenmakt och stärka individens förmåga att navigera i sitt nya hemland. Språk, hälsa och en bättre förståelse av hur samhället är organiserat skapar en bättre förutsättning vid inträdet på arbetsmarknaden. Församlingarna efterlyser även utvecklade metoder för att kunna mäta den stegförflyttning som sker under praktikperioden då de metodstöd som använts för detta ändamål hittills visat sig svåra för målgruppen att ta till sig.

Det finns stora fördelar med goda relationer och samarbete mellan olika aktörer. Sveriges kristna råd vill framhålla vikten av goda kedjor, där myndigheter, kyrka och andra civilsamhällesaktörer samt näringsliv krokar arm som jämbördiga parter, följer individen och arbetar tillsammans för att stärka dennes förmåga att förstå samhället. På så sätt skapas nätverk och plattformar som underlättar kvinnornas etablering på arbetsmarknaden.

Sveriges kristna råd vill påminna om att regelverket kring IOP eller andra former av samverkan som innefattar ekonomiska transaktioner behöver förändras för att i större utsträckning möjliggöra samarbete med Arbetsförmedlingen.

Förtydligande av jämställdhetsperspektivet i regleringen av samhällsorienteringens omfattning och innehåll

Sveriges kristna råd välkomnar förslaget att förtydliga jämställdhetsperspektivet i förordningen (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare.

19.3.5 Ökad statlig finansiering av integration

Statligt ansvar för etablering av nyanlända

Sveriges kristna råd är positiv till att frågan om ett ökat statligt ansvar för etablering av nyanlända utreds.

Avslutning

Avslutningsvis vill vi påpeka att betänkandets skrivningar kring civilsamhällets roll i samhällskontraktet är få. Det är anmärkningsvärt inte minst utifrån det mål som lades fast i propositionen *En politik för det civila samhället* (2009/10:55), vilken betonar dialogen med det civila samhällets organisationer i syfte att stärka civilsamhällets förutsättningar att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden. Civilsamhällets verksamheter präglas i hög utsträckning av professionalism och bidrar till utveckling av sociala innovationer. Civilsamhällets organisationer behöver vara självklara samverkansparter i uppgiften att skapa ett socialt hållbart samhälle.

För Sveriges kristna råd

Björn Cedersjö, tf generalsekreterare
tel 08 - 453 68 01